

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca 913 08 Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
--	-----------------	-------------------------

Plán krízových opatrení v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom COVID – 19, SARS - CoV

Vypracoval: Mgr. Dana Peterková

V Novej Bošáci, 04.05.2020

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca 913 08 Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
--	-----------------	-------------------------

Obsah

1. Účel
2. Úvod
3. Informácie o víruse COVID – 19
4. Metodika činnosti pri vzniku mimoriadnej udalosti
5. Krízové opatrenia v CSS – Nová Bošáca
6. Prílohy

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
913 08 Nová Bošáca		

Účel vydania

Účelom vydania metodického pokynu CSS .- Nová Bošáca je:

- zabezpečenie koordinovanej informovanosti ohľadom rizík spojených so šírením infekcie spôsobenej koronavírusom (ďalej „COVID-19“);
- vytvorenie podmienok pre prevenciu negatívneho dopadu a stresu prijímateľov sociálnych služieb, ich rodinných príbuzných a známych, ako aj zamestnancov zariadenia sociálnych služieb ,
- formulácia preventívnych opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia COVID-19 a postupov pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu u klientov alebo zamestnancov zariadenia.

Úvod

Poskytovanie sociálnej služby vychádza z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti a autonómie prijímateľov sociálnych služieb, z rešpektu k ich názorom a rozhodnutiam. Poskytovateľ sociálnej služby preto aj v čase krízových situácií vytvára podmienky k podpore a zachovaniu základných ľudských práv a slobôd všetkých osôb v zariadení.

Poskytovateľ sociálnych služieb postupuje pri výkone preventívnych a krízových opatrení v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 podľa odporúčaní, záväzných postupov a usmernení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporúčacie a záväzné postupy, usmernenia a informácie pre poskytovateľov sociálnych služieb sa v súlade s opatreniami krízových štábov neustále menia a aktualizujú, je tento dokument chápaný ako otvorený a podľa potreby je nevyhnutné ho aktualizovať, dopĺňať a meniť. Zodpovednosť za informovanie o zmenách má riaditeľ.

Dôležité telefónne číslo RÚVZ Trenčín 032/650 95 11

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
913 08 Nová Bošáca		

Informovanosť o víruse a ochorení COVID-19

Základným predpokladom úspešnej prevencie sú dostupné a zrozumiteľné informácie ohľadom rizík súvisiacich s novým koronavírusom, spôsoboch jeho prenosu, príznakov ochorenia COVID-19 a preventívnych opatreniach.

Za koordinovanú informovanosť je v zariadení zodpovedná riaditeľka. Náležitá informovanosť je dôležitá pre všetkých zamestnancov zariadenia, klientov ako aj ich rodinných príbuzných a známych. Zodpovedná osoba zabezpečí, aby informovanosť bola pre všetkých zrozumiteľná a dostupná.

SARS-CoV-2 je respiračný vírus, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odoberatých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

Testovanie na prítomnosť koronavírusu sa môže realizovať aj preventívne. Samotné testovanie ešte neznamená, že niekto v zariadení je nositeľom vírusu.

Príznaky ochorenia COVID-19 sú:

- *teplota nad 38°C* (pozor! u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zvážiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- *kašeľ*,
- *sťažené dýchanie* (tzv. dýchavica, klient nevie dokončiť nádych – ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- *bolesť svalov*
- *únava*.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom, a to:

- seniorov nad 70 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne ochorenia),
- klientov liečených imunitný systém potláčajúcimi liekmi.

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca 913 08 Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
--	-----------------	-------------------------

Metodika činnosti pri vzniku mimoriadnej udalosti

Všeobecné zásady šírenia respiračných chorôb

Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov, vrátane SARS-CoV-2, sú nasledovné:

- vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením;
- skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí;
- často si umývať ruky teplou vodou a ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu;

Dezinfekcia je v zariadení sa realizovaná v súlade s Prílohami č. 3 a 4 tohto dokumentu.

Umývanie rúk

Zamestnanci zariadenia by si mali umývať ruky najmä:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom.
- nepoužívať spoločné uteráky a predmety osobnej potreby
- dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo k ich kontaminácii a vetrať.

Klienti zariadenia by si mali umývať ruky najmä:

- po použití toalety,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po návrate do vnútorných priestorov zariadenia z vychádzky v areáli zariadenia,
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
913 08 Nová Bošáca		

- pred a po návšteve nemocnice, lekára
- nepoužívať spoločné uteráky, predmety osobnej potreby

Veľmi dôležité je dodržať zákaz návštev a pohyb mimo areál zariadenia.

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u zamestnanca

Inkubačná doba ochorenia COVID-19 je od 2 – 14 dní. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli vystavení kontaktu s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19, majú byť bezodkladne izolovaní v domácom prostredí počas 14 dní od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

Zamestnanec ZSS je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný telefonicky** informovať riaditeľa.

Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého **má kontaktovať najskôr telefonicky** a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť ochorenia COVID-19. O prípadnom nariadení karantény, t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ v Trenčíne, ktorý je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená.

V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca CSS – Nová Bošáca sú v izolovaní všetky ostatné osoby, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ Trenčín. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucídneho dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku CSS – Nová Bošáca a usmernenia pracovníka RÚVZ Trenčín.

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
913 08 Nová Bošáca		

Krízové opatrenia v CSS – Nová Bošáca

Podľa odporúčaného postupu Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pre poskytovateľov sociálnych služieb v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom, je vypracovaný nasledovný materiál na zabezpečenie maximálnej ochrany zdravia prijímateľov sociálnej služby a zamestnancov pred ochorením spôsobeným koronavírusom COVID-19

Plánovacia fáza

1. Vedenie CSS – Nová Bošáca má od pondelka 09.03.2020 pravidelné denné ranné stretnutia cca 8,00 hod., kde si riaditeľka prizve aj ďalších zamestnancov.
2. V stretnutiach pokračovať denne do obdobia upokojenia situácie. Na stretnutiach prekonzultovať aktuálnu situáciu s vývinom infekcie koronavírusu, oboznámiť sa navzájom o správach, ktoré sú povinní sledovať z Úradu verejného zdravotníctva, MZ SR, MPSVR SR, podávajú informácie z vykonaného denného monitoringu vývoja situácie v SR a zahraničí.
3. Zabezpečili sme preventívne opatrenia, rodinní príslušníci prijímateľov sociálnej služby boli a sú priebežne informovaní o opatreniach. Opatrenia sú zverejňované na webovej stránke
4. Zrealizovaná bola porada úsekov, kde boli zamestnanci informovaní o povahe vírusu, o pravidlách hygieny, o dôkladnej dezinfekcii prostredia vrátane kľučiek na dverách, dotykových plôch a toaliet a pri nástupe do zamestnania je odmeraná teplota zamestnancom.
5. Pripravený krízový plán, v ktorom je určený interný krízový tím pre prípad vzniku karantény v zariadení
6. Zostaviť a aktualizovať služby na obdobie obmedzenej prevádzky zariadenia. Služby sú prílohou č. 1 tohto dokumentu.
7. Príloha č. 2 sú telefónne čísla na zamestnancov CSS – Nová Bošáca, ktoré budú použité v prípade potreby.

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca 913 08 Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
---	------------------------	--------------------------------

8. Príloha č. 3 sú telefónne čísla na rodinných príslušníkov prijímateľov sociálnej služby, ktorým sa poskytuje starostlivosť v období obmedzenej prevádzky. Použité budú v prípade potreby.
9. Kontaktnou osobou je riaditeľka zariadenia Mgr. Dana Peterková t.č. 0911013378

Krízový štáb tvorí:

- **Dana Peterková**
- **Vavrová Danka**
- **Žuchová Stanislava**
- **Dediková Ľubica**
- **Michalcová Magdaléna**

Plán reprofilizácie lôžok v CSS – Nová Bošáca

(vytvorenie oddelenia pre izoláciu pre prípad nariadenia rozsiahlejšej izolácii)

1. V prípade nariadenia izolácie v CSS – Nová Bošáca je vytvorená jedna izba, ktorá sa dá uzavrieť a preto je vhodné na izoláciu klienta. V prípade potreby nariadenia rozsiahlejšej izolácie, je možné využitie izolačného prostredia v samostatnom bývaní, v budove podporovaného bývania nazývanej ako budova B. Dá sa doplniť lôžkami tak aby maximálny počet lôžok bol spolu 12. K dispozícii v budove sú : toalety, sprcha, práčka, sušička. Budova má vlastný vchod z hlavnej cesty i východ do záhrady.
2. Spolupracovať sa bude s RÚVZ Trenčín, ktorý nás budú koordinovať. V prípade karantény zabezpečia zdravotnícky materiál.
3. Do spoločenskej miestnosti by sme priniesli 2 postele, jedna posteľ by sa umiestnila do izby sestier a jedna do miestnosti inštruktora sociálnej rehabilitácie, ktoré by bolo možné využiť pre potreby personálu, tak ako to v danej situácii a podľa potreby vyhodnotí personál v nepretržitej krízovej službe. Celodenná strava by bola

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
913 08 Nová Bošáca		

prinesená zamestnancom i klientom z hlavnej budovy, kde máme svoju kuchyňu. Rozdelenie stravy a umývanie riadu by sa zabezpečilo v budove B, kde je vlastná kuchynka.

4. Pre personál, v počte pre 4 zamestnancov a klientov v potrebnom množstve, bude na oddelení v spoločenskej miestnosti pripravené: vankúš, paplón, deka, obliečky na posteľné prádlo, plachta, uterák.

Plán krízových opatrení v prípade karantény

1. Zoznam zamestnancov, ktorí sú k dispozícii nastúpiť v prípade karantény a zotrávajú v prípade karantény v krízovej službe (nepretržitý pobyt v uzavretom objekte 24/7) sú v prílohe č.4
2. Z uvedeného zoznamu budú povolaní 4 zamestnanci do krízovej služby.
3. Zamestnanci, ktorí nebudú z uvedeného zoznamu povolaní do služby sú k dispozícii v prípade ďalšej potreby zabezpečenia krízovej služby.
4. O povolaní do krízovej služby sú zamestnanci poučení.
5. Odporúčania pre krízový pobyt v zariadení : mať so sebou osobné vybavenie: hygienické potreby, lieky pre osobnú potrebu, pohodlné oblečenie na viac dní. Strava bude zabezpečená v zariadení aj pre personál.
6. Krízový jedálny lístok je v prílohe č. 5

Činnosti služby v prípade krízového stavu

1. Činnosti sa zredukujú na minimálny rozsah, tak aby zamestnanci v krízovej službe zvládali fyzický aj psychický nápor počas krízovej služby.
2. Vykonávajú sa základné opatrovateľské a ošetrovateľské úkony a úkony, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie zdravia a života klientov.
3. Voľnočasové aktivity sa vykonávajú po dohode s personálom, ktorý je v krízovej službe. Nie je nevyhnutné ich vykonávať, je však potrebné klientov udržať v komfortnej zóne.
4. Nakoľko zariadenie disponuje uzavretým vlastným exteriérom, môže sa tento využiť na pobyt vonku a to podľa pokynov RÚVZ.

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
913 08 Nová Bošáca		

5. Zamestnanci v krízovej službe sú v pravidelnom dennom telefonickom kontakte s krízovým štábom CSS – Nová Bošáca a to podľa potreby.
6. Kuchyňa pracuje v krízovom režime, varí jedlá podľa prílohy č. 5
7. Kuchár môže prichádzať a odchádzať do zariadenia. Varí podľa zaužívaných zvyklostí. Servíruje tak, že naloží jedlo na príručný vozík, ktorý umiestni do vestibulu tak, aby s nikým neprišiel do kontaktu. Telefonicky upovedomí službu o umiestnení jedla. Po odobratí jedla vráti služba vozík s riadom späť do vestibulu a upovedomí o tom kuchára telefonicky. **POZOR:** taniere, príbor sa umýva v kuchynkách medzi oddeleniami personálom ktorý sa stará o klientov (nie kuchár) . Kuchár poumýva a vydezinfikuje riad, len ktorý vydal na vozíku a dezinfikuje aj vozík.
8. Krízový štáb je v kontakte so zamestnancami v krízovej službe a v prípade potreby je možné v kanceláriách zriadiť 2 postele pre prípad prenocovania.
9. V krízovej službe sú 4 zamestnanci. Odporúča sa v dennej službe 2 zamestnancov, aby zabezpečovali službu a v nočnej 2 zamestnanci. Tak aby sa rovnomerne striedali a mohli si v provizórnych podmienkach aj oddýchnuť na pripravených lôžkach . Zamestnanci sa však môžu dohodnúť na výkone služby operatívne tak, aby zvládali náročnú situáciu a mali všetci rovnomerný priestor na oddych.

Informovanosť prijímateľov sociálnej služby o spracovaní krízového plánu a jeho realizácie

1. Pri vzniku karantény sú klienti primeraným spôsobom informovaní o vzniknutej situácii tak, aby zvládli situáciu v pokoji. Realizuje sociálny pracovník.
2. Pri klientoch sa zameriame na problém, ktorý vznikol a tým budeme zvládať záťažovú situáciu. Sociálny pracovník si s nimi pohovorí o probléme. Už dnešným dňom a v nastávajúcich dňoch pravidelne raz za deň aktívne s klientmi pracuje, komunikuje.
3. Sociálny pracovník dostupnými prostriedkami realizuje nácvik používania ochranných pomôcok, spoločne si umývajú správne ruky a dezinfikujú si ich.

Centrum sociálnych služieb Nová Bošáca 913 08 Nová Bošáca	Metodický pokyn	Platnosť: od 04.05.2020
--	-----------------	-------------------------

Realizáciou aktívneho nácviku sa snaží eliminovať stres a obmedzuje nepriaznivé účinky záťažovej situácie.

4. Využije stratégiu pri ktorej sa zameria na citové prežívanie, kde cieľom je zníženie intenzity negatívnych emócií, ktoré by mohli zabrániť zvládnuť záťaž. Tu využívame emocionálnu oporu (vedieť povzbudiť), humor (odľahčiť situáciu), náboženstvo (veriť, že sa situácia zlepší)
5. Na posilnenie interpersonálnych vzťahov pozitívne pôsobí zdieľanie negatívnych emócií – v prípade keď sa pracovníkovi zdá metóda vhodná môže ju použiť.

Záverečné ustanovenia

1. Zamestnanci sú informovaní o spracovaní krízového plánu.
2. Krízový plán je voľne k dispozícii

Vypracovala: Dana Peterková – riaditeľka CSS – Nová Bošáca